

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA. Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.

Västpapua 1963 och idag

Den första maj 1963 undertecknades i FN-högkvarteret i New York ett avtal om Västpapua mellan Konungariket Nederländerna och Indonesien. Avtalet stipulerade att det skulle hållas en folkomröstning för det papuanska folket baserad på principen en man, en röst för att de skulle kunna uttrycka sin önskan om sin egen framtid. Men alltsedan avtalet undertecknades betraktade den indonesiska regeringen Västpapua, som då kallades Västra Irian, som en del av sitt territorium. Man presenterade Västpapua i propagandamedier som ett förlorat barn som har återkommit till sin mors knä (kembali ke pangkuan ibu Pertiwi).

Under 1969 ordnade den indonesiska regeringen de så kallade diskussionerna (musyarawah). De var i själva verket en slags indoktrineringskurs om hur bra det skulle bli för papuaner om Västpapua tillhörde Indonesien. 1.025 utvalda personer deltog i diskussionerna. Efter två veckor annonserade den indonesiska regimen att i enlighet med det papuanska folkets önsningar blir Västpapua ett territorium integrerat i Republiken Indonesien.

Om händelsen skrev *Times* den 6 maj 1969 en artikel med rubriken "Limited choice for West Irian" och citerar att Dr. Ortiz Sanz, FN-representant i Västpapua, sade att "one man, one voice have been rejected by the Indonesian Government, ...". Tydligare uttryckte sig kanske *Frankfurter Allgemeine Zeitung* den 21 juli 1969

"West Irian fiel aus der kolonialistischen Bratpfanne ins Feuer des Neo-Kolonialismus" (Västra Irian faller från den koloniala stekpannan in i den neo-koloniala elden).

En kort framställning av den politiska utvecklingen i Västpapua kan man se i filmen "The Land of the Morning Star" (http://www.youtube.com/watch_popup?v=aUT6hPRjb6o). I filmen berättar Clemens Rumaveri om händelseutvecklingen i Västpapua med anledning av att det i år är femtio år sedan New York-avtalet undertecknades. Den första maj arrangerades olika politiska aktiviteter, bl.a. demonstrationer i städer som Jayapura, Manukwari och Sorong. Demonstrationerna bemöttes av hårdhänta tillslag från den indonesiska polisen. Enligt den indonesiska tidningen *The Jakarta Post* sköts två aktivister till döds. I en kommentar till händelsen sade det indonesiska polishögkvarterets talesman I Gede Sumerta Jaya att beskjutningen skedde i enlighet med den gängse proceduren. Han tillade att polisen agerade i självförsvar eftersom den attackerades med skarpa vapen. Från Biak rapporterades det att minst 21 personer arresterades.

UN High Commissioner for Human Rights Navi Pillay uttryckte sin allvarliga oro över det hårdhänta tillslaget mot demonstrationerna i Västpapua på femtioårsdagen av New York-avtalet. Pillay tillade att det fanns ett behov av enhetliga strategier och åtgärder för

Fortsättning på sidan 4

Fortsättning från sidan 1

att ta itu med de underliggande problemen och missnöjet hos befolkningen i Västpapua.

Hungersnöd

Västpapua är ett rikt land, där finns världens största guldgruva som ger Indonesiens statskassa miljarder dollar varje år. Dessutom finns guld och koppar samt ett stort naturgasfält i Bituni-bukten, som exploateras med utkontraktering. I september 2002 undertecknade man ett avtal om att leverera gas till Fujian i Kina. Leveransen är på 2,6 miljoner ton årligen under 25 år. Med Sydkorea har det slutits ett avtal om leveranser på 1,35 miljoner ton gas årligen under 20 år. Det har också ingåtts ett avtal med Sempra Energy LNG Corp för att leverera 3,7 miljoner ton gas per år under 20 år från och med år 2007. Utifrån de två exemplen kan man föreställa sig hur stora inkomsterna kan bli. Om inkomsterna tillfaller det papuanska folket skulle de ge ett stort bidrag till att förbättra deras levnadsvillkor samt utveckla landet. Tyvärr lever folket inte bara i fattigdom utan drabbas också ofta av hungersnöd. Tidningen *Suara Pembaharuan* skrev den 3 april att 95 barn har dött av undernäring i byn Kwoor i distriktet Tambrau. Abner Korwa, ordförande i en ideell organisation i Västpapua bekräftar att sedan oktober 2012 har det ständigt förekommit dödsfall p.g.a. undernäring och sjukdomar. Han säger också att i byn Bakti dog ungefär 15 barn under två veckor. Regeringen i Jakarta tonar ner nyheter om att undernäring kräver dödsoffer. Ministern för folkets välfärd, Agung Laksono, sade att händelsen inte kan klassificeras som massmord.

Mystiskt försvunnen

Dagstidningen *Sinar Harapan* (SH) skrev den 29 maj att sedan den första april har 41 invånare i Puncak Jaya mystiskt försvunnit. Bland dem finns två barn. Av de försvunna har man hittat elva döda. Deras döda kroppar hittade man vid floden Yamo. När PR-chefen för polisens generalstab i Jakarta, generalinspektör Suhardi Alius, tillfrågades av SH sade han att han ännu inte visste om de mystiska morderna i Puncak Jaya. Han tillade att man måste ta reda på det med hjälp av polisen i Västpapua.

I ett separat uttalande bekräftade generalsekreteraren för Papuas nationella kommitté (KNBP), Ones Suhnianp, händelsen. Enligt honom letar man fortfarande efter de försvunna. Han meddelar också att han känner till namnen på de döda som har hittats. Ones berättar om en mörk operation (operasi gelap) eller rent ut sagt mördande i syfte att eliminera Papuas urbefolkning från Puncak Jaya. Han sade också sade att för en och halv månad sedan blev två högstadies flickor våldtagna och mystiskt mördade. Barnen flydde skrämda efter att ha sett sina föräldrar mördas. Två döda små barn flöt på floden Yamo. Dessutom berättade han att ett antal personer arresterades och blev torterade. En av dem mördades. Hans kropp hittades utan huvud under en bro. Ones tillägger att människor i Puncak Jaya känner sig

oroliga. KNBP har krävt att den nationella kommittén för mänskliga rättigheter (Komnas HAM) och en annan oberoende institution omedelbart ska komma till Puncak Jaya för att undersöka de mystiska mord som alltjämt begås. Han begär också att regeringen seriöst tar itu med morderna och ställer gärningsmännen inför rätta.

Spänd situation

Att folk oförklarligt försvinner eller mördas har skapat oro bland papuaner. *Sinar Harapan* (SH) skriver den 31 maj under rubriken "Den spända situationen i Papua är avsiktligt skapad". Tidningen frågar en av de indonesiska parlamentets ledamöter, Tjahjo Kumollo (TK), om situationen i Västpapua. Han hävdar att våldet härskar i Papua och räknar upp exempel på vad tidningen har skrivit. I Puncak Jaya hittades elva personer döda, varav två barn. 30 saknas. Han tillägger att regeringens koordinationeringsminister för politiska, juridiska och säkerhetsfrågor, Djoko Suyanto, och chefen för den statliga underrättelsetjänsten, generallöjtnant Marciano Norman, sade att säkerhetsoperationerna i Papua har gått bra. TK tillade att mystiska händelser som leder till mord på papuaner fortfarande äger rum.

En annan parlamentsledamot, Yorrays Raweyai, säger att händelserna aldrig kommer lämnas olösta. Förvånande nog fortsätter de och väcker internationell uppmärksamhet.

Brottsbekämpningen, sade Yorrays, bör vidta omedelbara och beslutsamma åtgärder mot förövarna som har begått brott i Papua. Hittills har det inte funnits några verkliga rättsliga åtgärder mot säkerhetsstyrkorna, när de dödar i Papua.

Regeringen, tillade han, kan inte fortsätta att bara förneka händelserna utan måste hålla en rättegång för att utreda de inträffade händelserna. "Låt ingen försumelse ske. Myndigheterna bör kunna avslöja dessa fall", sade han.

Dessutom sade Yorrays att regeringen bör ha fri tillgång till massmedia, både nationellt och internationellt, för att få tillgång till fakta och opartiska nyheter.

Förnekar hemliga operationer

Marskalk TNI Agus Barnas i Jakarta från det samordnande ministeriet för politik förnekade den 31 maj anklagelserna om olagliga operationer utförda av tjänstemän, både militära och polisiära, i området Puncak Jaya, Papua.

Han hävdar, snarare än att utföra en militär operation, skulle regeringen prioritera välfärden i Papua, inklusive Puncak Jaya. "Ministeriet har aldrig uppmanat till olaglig verksamhet i Papua. Att betona välfärd är sättet att hantera problemen i Papua" sade han.

Beträffande förekomsten av separatistgrupper behandlas de enligt Agus lika som det övriga samhället så länge de inte har begått brott. Om brottsliga handlingar såsom misshandel, mord och andra utförs vidtar vi naturligtvis brottsbekämpande åtgärder sade han.

Om den senaste tidens våldsamheter i Puncak Jaya sade chefen för Public Relations Division polis-
högkvarter inspektör general Suhardi Alius till SH att han inte kunde ge information om de mystiska morderna i Puncak Jaya sedan den första april i år. Men generalmajor Christian Zebua i kommandot för militärregion XVII/Cendrawasih förnekade händelsen.

Folkligt motstånd

Motståndet mot Indonesiens ockupation har olika former. Förutom demonstrationer på gator och framför regeringskontor förs en väpnad gerillakamp på landsbygden. De väpnade aktiviteterna kan man se i filmen *Forgotten Bird of Paradise*, <http://www.youtube.com/watch?v=CaGou3vB3A0>.

OPM öppnar kontor

I början av maj etablerade OPM ett kontor i Oxford. Närvarande vid öppnande av kontoret var bland annat

stadens borgmästare och den brittiska parlamentsledamoten Andrew Smith. Ansvarig är Benny Wenda, papuan som sedan några år tillbaka bor i området. Syftet med att öppna kontoret är att bättre kunna sprida information om Västpapua och dess folks kamp för mot den indonesiska ockupationen.

Etableringen av kontoret har väckt den indonesiska regeringens reaktioner. Den brittiska ambassadören i Jakarta kallades till utrikesdepartementet och Indonesiens ambassadör i Storbritannien Hamzah Thayeb framförde en protest till den brittiska regeringen.

Enligt den indonesiska nyhetsbyrån uppmanar Euku Faizasyah med ansvar för presidentens stab för internationella relationer Indonesiens medborgare att inte luras av Benny Wendas krav på självständighet för Västpapua. Han tillägger att den brittiska regeringen alltid stöder enhetsstaten Republiken Indonesien och att Papua är en del av dess territorium.

Hendrik Amahorseja